

TÕLGE

**Euroopa Liidu ja Türgi Vabariigi
LEPING,
millega kehtestatakse raamistik Türgi Vabariigi osalemiseks Euroopa Liidu
kriisiohjamisoperatsioonides**

EUROOPA LIIT

ühelt poolt ja

TÜRGI VABARIIK

teiselt poolt,

edaspidi "pooled",

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liit (EL) võib otsustada võtta meetmeid kriisiohjamise valdkonnas.
- (2) Euroopa Liit otsustab, kas kutsuda kolmandaid riike osalema EL kriisiohjamisoperatsioonides. Türgi Vabariik võib Euroopa Liidu kutse vastu võtta ja oma panust pakkuda. Sellisel juhul otsustab Euroopa Liit Türgi Vabariigi poolt pakutava panuse vastuvõtmise.
- (3) Kui Euroopa Liit otsustab NATO varustusele ja võimsusele toetudes viia läbi kriisiohjamise sõjalist operatsiooni, võib Türgi Vabariik väljendada oma põhimõttelist valmisolekut operatsioonis osalemiseks.
- (4) 24. ja 25. oktoobri 2002. aasta Brüsseli Euroopa Ülemkogul lepiti kokku 7.–9. detsembri 2000. aasta Nice'i Euroopa Ülemkogu kohtumisel kokkulepitud sätete rakendamise kord, mis käsitleb ELi mittekuuluvate NATO Euroopa liikmesriikide osalemist EL juhitud operatsioonides.
- (5) Türgi Vabariigi EL kriisiohjamisoperatsioonides osalemise tingimused tuleks sätestada lepinguga, mis kehtestab raamistiku sellise võimaliku tulevase osalemise kohta, mitte määratleda neid tingimusi iga operatsiooni puhul eraldi.
- (6) Selline leping ei tohiks piirata Euroopa Liidu sõltumatust otsuste tegemisel ega mõjutada Türgi Vabariigi võimalust otsustada oma osalemise EL kriisiohjamisoperatsioonides iga operatsiooni puhul eraldi.
- (7) Selline leping peaks käsitlema üksnes tulevasi EL kriisiohjamisoperatsioone ning ei tohiks piirata võimalikke olemasolevaid lepinguid, mis reguleerivad Türgi Vabariigi osalemist juba käimasolevas EL kriisiohjamisoperatsioonis,

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES:

I JAGU

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Osalemist käsitlevad otsused

1. Pärast Euroopa Liidu otsust kutsuda Türgi Vabariik osalema EL kriisiohjamisoperatsioonis ning kui Türgi Vabariik on otsustanud osaleda, teavitab Türgi Vabariik Euroopa Liitu enda pakutavast panusest.

2. Kui Euroopa Liit on otsustanud NATO varustusele ja võimsusele toetudes viia läbi sõjalist kriisiohjamisoperatsiooni,

teatab Türgi Vabariik Euroopa Liidule igast enda kavatsusest operatsioonis osaleda ning annab seejärel teada enda pakutavast panusest.

3. Euroopa Liit hindab Türgi Vabariigi panust Türgi Vabariigiga konsulteerides.

4. Euroopa Liit annab niipea kui võimalik Türgi Vabariigile eelnevalt märku tema tõenäolisest panusest operatsiooni ühisesse kuldesse, et abistada Türgi Vabariiki tema pakkumise koostamisel.

5. Euroopa Liit edastab hindamise tulemuse kirja teel Türgi Vabariigile, et tagada Türgi Vabariigi osalemine kooskõlas käesoleva lepingu sätetega.

Artikkel 2

Õiguslik raamistik

1. Kooskõlas käesoleva lepingu sätetega ja kõigi nõutavate rakenduseeskirjadega ühineb Türgi Vabariik ühismeetmega, millega Euroopa Liidu Nõukogu otsustab, et EL viib läbi kriisiohjamisoperatsiooni, ning iga ühismeetme või otsusega, millega Euroopa Liidu Nõukogu otsustab EL kriisiohjamisoperatsiooni pikendada.

2. Türgi Vabariigi osalemine EL kriisiohjamisoperatsioonis ei piira Euroopa Liidu sõltumatust otsuste tegemisel.

Artikkel 3

Personali ja vägede staatus

1. EL kriisiohjamise tsiviiloperatsioonile Türgi Vabariigi poolt lähetatud personali ja/või kriisiohjamise sõjalisele operatsioonile saadetud vägede staatust reguleeritakse vägede/missiooni staatuse lepinguga, kui see on olemas, mis on sõlmitud Euroopa Liidu ja riigi/riikide vahel, kus operatsioon toimub.

2. Riigist/riikidest, kus EL kriisiohjamisoperatsioon toimub, väljaspool paiknevatesse peakorteritesse või juhtimisüksustesse lähetatud personali staatust reguleeritakse asjaomaste peakortere ja juhtimisüksuste ning Türgi Vabariigi vaheliste kokkulepetega.

3. Ilma et see piiraks lõikes 1 osutatud vägede/missiooni staatuse lepingu kohaldamist, teostab Türgi Vabariik jurisdiktsiooni EL kriisiohjamisoperatsioonis osaleva oma riigi personali üle.

4. Türgi Vabariik vastutab kõigi nõuete eest, mis on esitatud seoses Türgi Vabariigi EL kriisiohjamisoperatsioonis osalemisega, kui nõude on esitanud tema personal või käib see tema personal kohta. Türgi Vabariik vastutab oma personal vastu võetavate meetmete, eelkõige õiguslike ja distsiplinaarmetmete eest, kooskõlas oma õigusnormidega.

5. Türgi Vabariik kohustub käesoleva lepingu allkirjastamisel esitama deklaratsiooni mis tahes Türgi Vabariigi osalusega EL kriisiohjamisoperatsioonis osaleva riigi vastu nõuetest loobumise kohta. Sellise deklaratsiooni näidis on lisatud käesolevale lepingule.

6. Euroopa Liit kohustub tagama, et liikmesriigid esitavad käesoleva lepingu allkirjastamisel deklaratsiooni Türgi Vabariigi vastu nõuetest loobumise kohta, kui Türgi osaleb EL kriisiohjamisoperatsioonis. Sellise deklaratsiooni näidis on lisatud käesolevale lepingule.

Artikkel 4

Salastatud teave

1. Türgi Vabariik võtab vajalikud meetmed, et tagada EL salastatud teabe kaitstus vastavalt nõukogu 19. märtsi 2001. aasta otsuses 2001/264/EÜ⁽¹⁾ sätestatud Euroopa Liidu Nõukogu julgeolekueeskirjadele ning pädevate asutuste, sealhulgas EL operatsiooni ülema välja antud juhiste EL kriisiohjamise sõjalise operatsiooni kohta või EL missiooni juhi välja antud edasistele juhiste EL kriisiohjamise tsiviiloperatsiooni kohta.

2. Kui EL saab salastatud teavet Türgi Vabariigilt, kaitstakse kõnealust teavet selle salastatuse taseme kohaselt ja pidades kinni standarditest, mis on kehtestatud Euroopa Liidu salastatud teabele kohaldatavates eeskirjades.

3. Kui EL ja Türgi Vabariik on sõlminud salastatud teabe vahetamise julgeolekukorra lepingu, kohaldatakse sellise lepingu sätteid EL kriisiohjamisoperatsiooni suhtes.

II JAGU

SÄTTED KRIISIOHJAMISE TSIVIILOPERATSIOONIDES OSALEMISE KOHTA

Artikkel 5

EL kriisiohjamise tsiviiloperatsioonile lähetatud personal

1. Türgi Vabariik tagab, et tema EL kriisiohjamise tsiviiloperatsioonile lähetatud personal täidab oma ülesandeid kooskõlas

— käesoleva lepingu artikli 2 lõikes 1 osutatud ühismeetme ja selle hilisemate muudatustega,

— operatsiooni kavaga,

— rakendusmeetmetega.

2. Türgi Vabariik teavitab EL kriisiohjamise tsiviiloperatsiooni missiooni juhti ja Euroopa Liidu Nõukogu peasekretariaati õigeaegselt igast muudatusest oma panuses EL kriisiohjamise tsiviiloperatsiooni.

⁽¹⁾ EÜT L 101, 11.4.2001, lk 1. Otsust on viimati muudetud otsusega 2005/952/EÜ (ELT L 346, 29.12.2005, lk 18).

3. EL kriisiohjamise tsiviiloperatsioonile lähetatud personal läbib arstliku läbivaatuse, nad vaksineeritakse ja tunnistatakse Türgi Vabariigi pädeva asutuse tõendiga teenistuseks tervislikult sobivaks. EL kriisiohjamise tsiviiloperatsioonile lähetatud töötajad esitavad selle tõendi koopia.

Artikkel 6

Käsuilin

1. Türgi Vabariigi lähetatud personal täidab oma kohustusi ja tegutseb ainult EL kriisiohjamise tsiviiloperatsiooni huve silmas pidades.

2. Kogu personal jääb oma riigisestse asutuste täielikku alluvusse.

3. Riigisisesed asutused annavad operatiivjuhtimise üle EL kriisiohjamise tsiviiloperatsiooni missiooni juhile, kes kasutab hierarhilist juhtimis- ja kontrollisüsteemi.

4. Missiooni juht juhivad EL kriisiohjamise tsiviiloperatsiooni ja hoolitseb selle igapäevase haldamise eest.

5. Käesoleva lepingu artikli 2 lõikes 1 osutatud õigusaktide kohaselt on Türgi Vabariigil operatsiooni igapäevase haldamise seisukohast samad õigused ja kohustused kui operatsioonis osalevatel Euroopa Liidu liikmesriikidel.

6. EL kriisiohjamise tsiviiloperatsiooni missiooni juht vastutab EL kriisiohjamise tsiviiloperatsiooni personali distsiplinaarkontrolli eest. Vajaduse korral võtab distsiplinaarmedeid asjaomane riigiasutus.

7. Türgi Vabariik määrab riikliku kontaktisiku, kes esindab operatsioonis oma riigi väekontingenti. Riiklik kontaktisik annab EL kriisiohjamise tsiviiloperatsiooni missiooni juhile aru riigisestest küsimustest ning vastutab väekontingendi igapäevase distsipliini eest.

8. Euroopa Liit teeb operatsiooni lõpetamist käsitleva otsuse pärast konsulteerimist Türgi Vabariigiga, tingimusel et operatsiooni lõpetamise päeval panustab Türgi Vabariik jätkuvalt EL kriisiohjamise tsiviiloperatsiooni.

Artikkel 7

Finantsaspektid

1. Türgi Vabariik kannab kõik oma operatsioonis osalemisega seotud kulud, välja arvatud need kulud, mis vastavalt operatsiooni tegevuseelarvele kuuluvad ühiste kulude hulka. See ei piira artikli 8 kohaldamist.

2. Kui põhjustatakse riigist/riikidest, kus operatsioon toimub, pärit füüsilise või juriidilise isiku surm, vigastus, vara hävimine või rikkumine, maksab Türgi Vabariik, kui ta on tunnistatud vastutavaks, kompensatsiooni vastavalt tingimustele, mis on ette nähtud käesoleva lepingu artikli 3 lõikes 1 osutatud missiooni staatuse lepinguga, kui see on olemas.

Artikkel 8

Tegevuseelarve rahastamises osalemine

1. Türgi Vabariik osaleb EL kriisiohjamise tsiviiloperatsiooni tegevuseelarve rahastamises.

2. Türgi Vabariigi poolt tegevuseelarvesse eraldatav rahaline panus moodustab väiksema summa kahest järgmisest variandist:

a) võrdlussumma see osa, mis on võrdeline tema rahvamajanduse kogutulu ja kõigi operatsiooni tegevuseelarvet rahastavate riikide rahvamajanduse kogutulude summa suhtarvuga, või

b) tegevuseelarve võrdlussumma see osa, mis on võrdeline tema operatsioonis osaleva personali ja kõigi operatsioonis osalevate riikide personali suhtarvuga.

3. Olenemata lõigetest 1 ja 2 ei osale Türgi Vabariik Euroopa Liidu liikmesriikide personalile makstavate päevarahade rahastamises.

4. Olenemata lõikest 1 vabastab Euroopa Liit üldjuhul kolmandad riigid teatava EL kriisiohjamise tsiviiloperatsiooni rahastamises osalemisest, kui

a) Euroopa Liit otsustab, et operatsioonis osaleva kolmanda riigi panus on märkimisväärne ja operatsiooni jaoks olulise tähtsusega, või

b) operatsioonis osaleva kolmanda riigi rahvamajanduse kogutulu inimese kohta ei ületa Euroopa Liidu mis tahes liikmesriigi vastavat näitajat.

5. EL kriisiohjamise tsiviiloperatsiooni missiooni juht ja Türgi Vabariigi asjaomased haldusteenistused allkirjastavad praktilise maksmise korra Türgi Vabariigi poolt EL kriisiohjamise tsiviiloperatsiooni tegevuseelarvesse eraldatava panuse kohta. Kõnealune leping hõlmab muu hulgas järgmisi sätteid:

- a) summa;
- b) rahalise panuse maksmise kord;
- c) kontrollimenetlus.

III JAGU

SÄTTED KRIISIOHJAMISE SÕJALISTES OPERATSIONIDES OSALEMISE KOHTA

Artikkel 9

EL kriisiohjamise sõjalises operatsioonis osalemine

1. Türgi Vabariik tagab, et tema EL kriisiohjamise sõjalises operatsioonis osalevad väed ja personal täidavad oma ülesandeid kooskõlas

- käesoleva lepingu artikli 2 lõikes 1 osutatud ühismeetme ja selle hilisemate muudatustega,
- operatsiooni kavaga,
- rakendusmeetmetega.

2. Türgi Vabariigi lähetatud personal täidab oma kohustusi ja tegutseb ainult EL kriisiohjamise sõjalise operatsiooni huve silmas pidades.

3. Türgi Vabariik teatab EL operatsiooni ülemale õigeaegselt igast muudatustest oma operatsioonis osalemises.

Artikkel 10

Käsuilin

1. Kõik EL kriisiohjamise sõjalises operatsioonis osalevad väed ja kogu personal jäävad oma riigisest asutuste täielikku alluvusse.

2. Riigisisesed asutused annavad EL operatsiooni ülemale üle operatiivse ja taktikalise juhtimise ja/või kontrolli oma vägede ja personali üle. EL operatsiooni ülemal on õigus oma volitusi delegeerida.

3. Türgi Vabariigil on operatsiooni igapäevase juhtimise seisukohast samad õigused ja kohustused kui operatsioonis osalevatel Euroopa Liidu liikmesriikidel.

4. EL operatsiooni ülem võib igal ajal pärast Türgi Vabariigi konsulteerimist taotleda Türgi Vabariigi panuse lõpetamist.

5. Türgi Vabariik määrab kõrge sõjalise esindaja esindama oma riigi kontingenti EL kriisiohjamise sõjalises operatsioonis. Kõrge sõjaline esindaja konsulteerib kõigis operatsiooniga seotud küsimustes EL vägede ülemaga ja vastutab kontingendi igapäevase distsipliini eest.

Artikkel 11

Finantsaspektid

1. Ilma et see piiraks artikli 12 kohaldamist, kannab Türgi Vabariik kõik oma operatsioonis osalemisega seotud kulud, välja arvatud juhul, kui kulud kuuluvad ühiste kulude alla käesoleva lepingu artikli 2 lõikes 1 sätestatud õigusnormide kohaselt, samuti nõukogu 23. veebruari 2004. aasta otsuse 2004/197/ÜVJP kohaselt, millega luuakse mehhanism Euroopa Liidu sõjalise või kaitsetähendusega operatsioonide ühiste kulude rahastamise haldamiseks. ⁽¹⁾

2. Kui põhjustatakse riigist/riikidest, kus operatsioon toimub, pärit füüsilise või juriidilise isiku surm, vigastus, vara hävimine või rikkumine, maksab Türgi Vabariik, kui ta on tunnistanud vastutavaks, kompensatsiooni vastavalt tingimustele, mis on ette nähtud käesoleva lepingu artikli 3 lõikes 1 osutatud missiooni staatuse lepingus, kui see on olemas.

Artikkel 12

Ühiste kulude rahastamises osalemine

1. Türgi Vabariik osaleb EL kriisiohjamise sõjalise operatsiooni ühiste kulude rahastamises.

2. Türgi Vabariigi poolt ühiste kulude katteks eraldatav rahaline panus moodustab väiksema summa kahest järgmisest variandist:

- a) see ühiste kulude võrdlussumma osa, mis on võrdeline tema rahvamajanduse kogutulu ja kõigi operatsiooni ühiseid kulusid rahastavate riikide rahvamajanduse kogutulude summa suhtarvuga, või
- b) see ühiste kulude võrdlussumma osa, mis on võrdeline tema operatsioonis osaleva personali ja kõigi operatsioonis osalevate riikide personali suhtarvuga.

⁽¹⁾ ELT L 63, 28.2.2004, lk 68. Otsust on viimati muudetud otsusega 2005/68/ÜVJP (ELT L 27, 29.1.2005, lk 59).

Kui Türgi Vabariigi personal osaleb ainult operatsiooni või vägede staabi töös, võetakse lõike 2 punktis b nimetatud suhtarvu arvutamisel aluseks Türgi Vabariigi personali ja vastava peakorteri personali koguarv. Muudel juhtudel arvutatakse suhtarv Türgi Vabariigi poolt lähetatud personali ja operatsioonis osaleva personali koguarvu alusel.

3. Olenemata lõikest 1 vabastab Euroopa Liit üldjuhul kolmandad riigid teatava EL kriisiohjamise sõjalise operatsiooni ühiste kulude rahastamises osalemisest, kui

- a) Euroopa Liit otsustab, et operatsioonis osaleva kolmanda riigi panus nimetatud operatsiooni jaoks olulise tähtsusega varustusse ja/või võimsusse on märkimisväärne, või
- b) operatsioonis osaleva kolmanda riigi rahvamajanduse kogutulu inimese kohta ei ületa Euroopa Liidu mis tahes liikmesriigi vastavat näitajat.

4. Otsuses 2004/197/ÜVJP sätestatud halduri ja Türgi Vabariigi pädevate asutuste vahel sõlmitakse leping. Nimetatud leping sisaldab muu hulgas järgmisi sätteid:

- a) summa;
- b) rahalise panuse maksmise kord;
- c) kontrollimenetlus.

IV JAGU

LÕPPSÄTTED

Artikkel 13

Lepingu rakendamise kord

Ilma et see piiraks artikli 8 lõike 5 ja artikli 12 lõike 4 kohaldamist, sõlmitakse Euroopa Liidu Nõukogu peasekretäri/ühise välis- ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja Türgi Vabariigi asjakohaste asutuste vahel kõik käesoleva lepingu rakendamiseks vajalikud tehnilised ja haldusalased kokkulepped.

Artikkel 14

Kohustuste täitmata jätmine

Kui üks pool peaks jätma eelnevates artiklites sätestatud kohustused täitmata, on teisel poolel õigus leping lõpetada, teatades sellest ette üks kuu.

Artikkel 15

Vaidluste lahendamine

Vaidlused lepingu tõlgendamise ja kohaldamise üle lahendavad pooled diplomaatilisel teel.

Artikkel 16

Jõustumine

1. Käesolev leping jõustub järgmise kuu esimesel päeval pärast seda, kui pooled on teatanud teineteisele lepingu jõustamiseks vajalike riigisiseste menetluste lõpuleviimisest.
2. Käesolev leping vaadatakse läbi hiljemalt 1. juunil 2008 ja seejärel vähemalt iga kolme aasta järel.
3. Käesolevat lepingut võib muuta poolte kirjaliku kokkuleppe alusel.
4. Käesoleva lepingu võib denonsseerida, kui üks pool teatab teisele poolele kirjalikult lepingu denonsseerimisest. Denonsseerimine jõustub kuus kuud pärast sellekohase teate kättesaamist teise poole poolt.

Koostatud kahekümne üheksandal juunil kahe tuhande kuuendal aastal Brüsselis inglise keeles neljas eksemplaris.

Euroopa Liidu nimel

Türgi Vabariigi nimel

DEKLARATSIOONIDE TEKSTID**EL liikmesriikide deklaratsioon:**

“EL liikmesriigid, kes kohaldavad EL ühismeedet, mis käsitleb Türgi Vabariigi osalusega EL kriisiohjamisoperatsiooni, loobuvad võimalusel, niivõrd kui seda lubavad nende riiklikud õigussüsteemid, nõuetest Türgi Vabariigi vastu oma personali vigastuste ja surma korral või nendele kuuluvale ja EL kriisiohjamisoperatsioonis kasutatavale varustusele tekitatud kahju või sellise varustuse hävimise korral, kui selline vigastus, surm või varaline kahju

- oli põhjustatud Türgi Vabariigi personali poolt EL kriisiohjamisoperatsiooniga seotud kohustuste täitmisel, välja arvatud kui oli tegemist raske hooletuse või tahtliku üleastumisega, või
- tulenes Türgi Vabariigile kuuluva varustuse kasutamisest, eeldusel et asjaomast varustust kasutati seoses operatsiooniga, välja arvatud juhul, kui oli tegemist nimetatud varustust kasutava Türgi Vabariigist EL kriisiohjamisoperatsioonile lähetatud personali raske hooletuse või tahtliku üleastumisega.”

Türgi Vabariigi deklaratsioon:

“Türgi Vabariik, kes seob ennast EL kriisiohjamisoperatsiooni käsitleva EL ühismeetmega, loobub võimalusel, niivõrd kui seda lubab tema riiklik õigussüsteem, nõuetest EL kriisiohjamisoperatsioonis osaleva mis tahes riigi vastu oma personali vigastuste ja surma korral või talle kuuluvale ja EL kriisiohjamisoperatsioonis kasutatavale varustusele tekitatud kahju või sellise varustuse hävimise korral, kui selline vigastus, surm või varaline kahju:

- oli põhjustatud personali poolt EL kriisiohjamisoperatsiooniga seotud kohustuste täitmisel, välja arvatud kui oli tegemist raske hooletuse või tahtliku üleastumisega, või
 - tulenes EL kriisiohjamisoperatsioonis osalevatele riikidele kuuluva varustuse kasutamisest, eeldusel et asjaomast varustust kasutati seoses operatsiooniga, välja arvatud juhul, kui oli tegemist nimetatud varustust kasutava EL kriisiohjamisoperatsiooni personali raske hooletuse või tahtliku üleastumisega.”
-